

Териториално статистическо бюро - Североизток
Отдел „Статистически изследвания - Варна“

СТАТИСТИКА НА ФАМИЛНИЯ БИЗНЕС В ОБЛАСТ ВАРНА ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

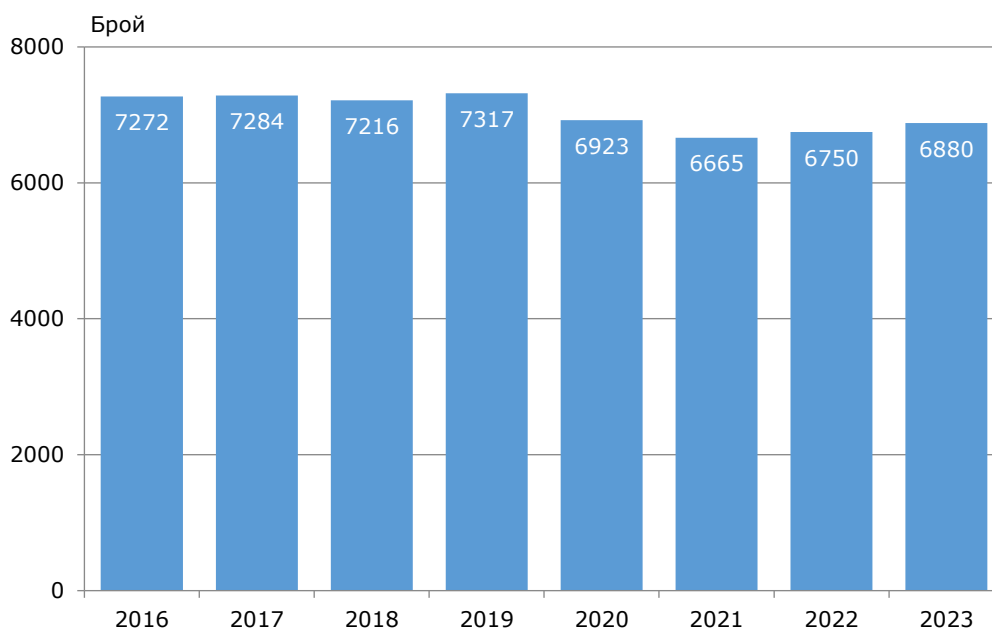
Семейните предприятия представляват значителна част от съществуващите европейски компании, които в голяма степен допринасят за развитието на Европейската икономика.

От 2015 г. Националният статистически институт провежда статистическо проучване за Семейния бизнес в България. Целта на наблюдението е да се подобри наличността на надеждни статистически данни за фамилния бизнес и да се оцени ролята на тези предприятия в българската икономика.

Данни за фамилния бизнес се събират от предприятия и организации, извършващи дейност на територията на страната. Основен източник на информация е годишната отчетност за дейността на предприятията.

През 2023 г. 6 880 са активните предприятия в област Варна, които декларират, че бизнеса им е семеен. В сравнение с 2022 г. техният брой се увеличава със 130, или с 1.9%, а в сравнение с 2016 г. намалява с 392, или с 5.4%.

Фиг. 1. Активни фамилни предприятия в област Варна през периода 2016 - 2023 година

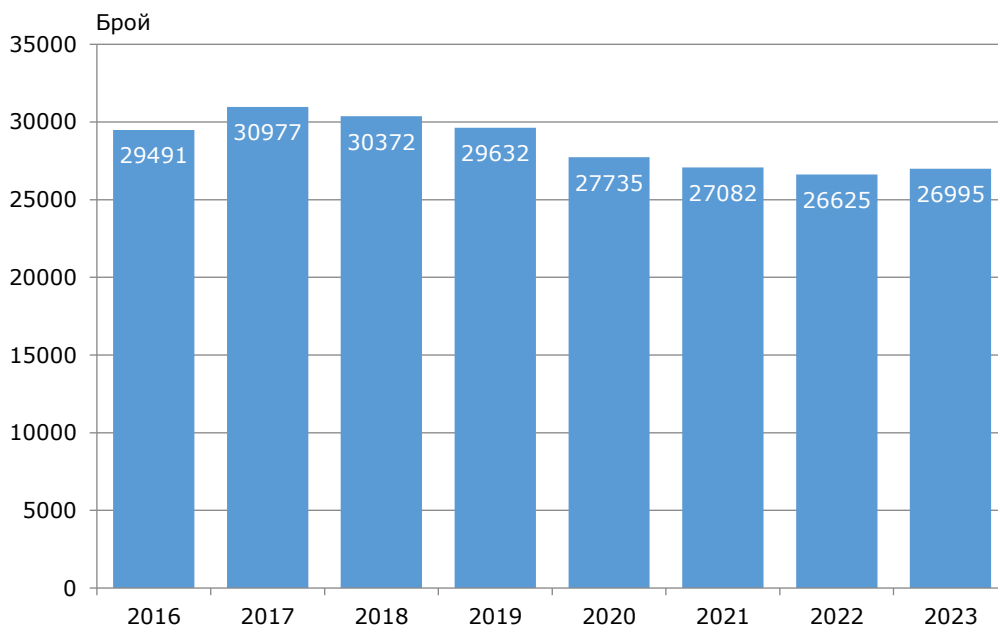

Статистика на фамилния бизнес в област Варна през 2023 година

През 2023 г. на територията на област Варна функционират 6.4% от активните фамилни предприятия в страната, което я поставя на трето място. Преди нея са областите София (столица) с 21.3% (22 809 предприятия) и Пловдив с 9.9% (10 542 предприятия) относителен дял на активните фамилни предприятия.

През 2023 г. броят на заетите лица в семейния бизнес в област Варна е 26 995, или 6.9% от заетите лица в активните фамилни предприятия в страната. В сравнение с 2022 г. техният брой се увеличава с 370, или с 1.4%, а в сравнение с 2016 г. намалява с 2 496, или 8.5%.

Фиг. 2. Заети лица в активните фамилни предприятия в област Варна през периода 2016 - 2023 година

Варна е трета сред областите с най-голям относителен дял на заетите в активните фамилни предприятия. Първа е област София (столица) с 87 863 заети, или 22.4%, следвана от област Пловдив с 41 827 заети лица, или 10.7%.

Методологични бележки

Наблюдението е изчерпателно и обхваща всички предприятия, които са попълнили раздел Фамилен бизнес в Справка за предприятието, с форма на собственост частна и класифицирани по КИД-2008.

Данните се събират от годишните отчети на нефинансовите предприятия, съставлящи и несъставлящи баланс, на финансовите предприятия, на предприятията с нестопанска цел и банките. Във всички отчети справката е унифицирана и представлява тяхна неразделна съставна част.

Дейността на предприятието, независимо от големината му, е фамилен бизнес, когато е изпълнено едно от двете условия:

- Мнозинството от дяловете, които дават право на вземане на решение, са притежание на физическото лице, създадо или придобило предприятието, и/или неговите съпруг(а), деца, родители и/или други преки наследници и поне един представител на семейството или рода участва официално в управлението на предприятието;

- Ако акции на предприятието се търгуват на борсата - физическото лице, създадо или придобило предприятието, и/или неговите съпруг(а), деца, родители и/или други преки наследници, трябва да притежават (заедно) най-малко 25% от акциите, даващи право на глас и поне един представител на семейството или рода да участва официално в управлението на предприятието.

Брой семейни предприятия е броят на отчетените предприятия за последната отчетна година, които са декларирали че техният бизнес е семеен.

Заетостта в семейните предприятия е персоналът, представен с понятията наети и заети лица:

- Наети лица са лицата, които са в трудово правоотношение с работодателя съгласно Кодекса на труда и в служебно правоотношение съгласно Закона за държавния служител, по силата на които правоотношения те получават възнаграждение в пари или натура под формата на работна заплата за извършена в определен обем и качество работа, независимо дали договорът за наемане е постоянен или временен, на пълно или непълно работно време;

- Заети лица - включва наетите и самонаетите лица, ангажирани в дадена производствена дейност, попадаща в производствените граници на системата.